

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Επείγουσες ρυθμίσεις των Υπουργείων Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Ψηφιακής Ανασυγκρότησης και Τουρισμού και διατάξεις για την ψηφιακή πολιτική, την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών

airetos.gr

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο 14

Σύμπραξη δημοτικών και περιφερειακών παρατάξεων

1. Η παράγραφος 7 του άρθρου 66 του ν. 3852/2010 (Α' 87) αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Δύο ή περισσότερες δημοτικές παρατάξεις μπορούν να συμπράττουν, εφόσον μια από αυτές είναι η παράταξη με την οποία έχει εκλεγεί ο δήμαρχος. Το πρακτικό για τη σύμπραξη υποβάλλεται οποτεδήποτε εντός της θητείας της δημοτικής αρχής και δεν ανακαλείται, συνυπογράφεται δε τουλάχιστον από την απόλυτη πλειοψηφία των μελών των παρατάξεων που θα συμπράξουν και κατατίθεται στον πρόεδρο του δημοτικού συμβουλίου. Εάν δεν έχει εκλεγεί προεδρείο, το πρακτικό υποβάλλεται στον σύμβουλο του συνδυασμού με τον οποίο εξελέγη ο δήμαρχος και που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου. Η επικύρωση του πρακτικού συντελείται αμελλητί από τον πρόεδρο του συμβουλίου ή, σε περίπτωση που η αίτηση υποβληθεί πριν από την εκλογή προεδρείου, από τον σύμβουλο του συνδυασμού με τον οποίο εξελέγη ο δήμαρχος και που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου. Από την κατάθεση του πρακτικού, οι συμπράττουσες παρατάξεις αποτελούν ενιαία παράταξη που εισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμπραττουσών παρατάξεων και λογίζεται ως η παράταξη με την οποία εξελέγη ο δήμαρχος, για την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων. Σε περίπτωση αναπλήρωσης δημοτικού συμβούλου, ο οποίος ανήκει σε παράταξη η οποία συνέπραξε, τη θέση του καταλαμβάνει κατά τη διαδικασία του άρθρου 55 του ν. 3852/2010, ο επόμενος κατά σειρά αναπληρωματικός δημοτικός σύμβουλος του ίδιου συνδυασμού της ίδιας εκλογικής περιφέρειας, σύμφωνα με την απόφαση επικύρωσης της εκλογής από το αρμόδιο πρωτοδικείο, ο οποίος και καθίσταται αυτοδικαίως μέλος της νέας παράταξης.»

2. Η παράγραφος 12 του άρθρου 168 του ν. 3852/2010 (Α' 87), όπως έχει αντικατασταθεί με το άρθρο 101 του ν. 4555/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Δύο ή περισσότερες περιφερειακές παρατάξεις μπορούν να συμπράττουν, εφόσον μια από αυτές είναι η παράταξη με την οποία έχει εκλεγεί ο περιφερειάρχης. Το πρακτικό για τη σύμπραξη υποβάλλεται οποτεδήποτε εντός της θητείας της περιφερειακής αρχής και δεν ανακαλείται, συνυπογράφεται δε τουλάχιστον από την απόλυτη πλειοψηφία των μελών των παρατάξεων που θα συμπράξουν και κατατίθεται στον πρόεδρο του περιφερειακού συμβουλίου. Εάν δεν έχει εκλεγεί προεδρείο, το πρακτικό υποβάλλεται στον σύμβουλο του συνδυασμού με τον οποίο εξελέγη ο περιφερειάρχης και που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου. Η επικύρωση του πρακτικού συντελείται αμελλητί από τον πρόεδρο του συμβουλίου ή, σε περίπτωση που η αίτηση υποβληθεί πριν από την εκλογή προεδρείου, από τον σύμβουλο του συνδυασμού με τον οποίο εξελέγη ο δήμαρχος και που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου. Από την κατάθεση του πρακτικού οι συμπράττουσες παρατάξεις αποτελούν ενιαία παράταξη που εισέρχεται σε όλα τα

δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμπραττουσών παρατάξεων και λογίζεται ως η παράταξη με την οποία εξελέγη ο περιφερειάρχης, για την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων. Σε περίπτωση αναπλήρωσης περιφερειακού συμβούλου, ο οποίος ανήκει σε παράταξη η οποία συνέπραξε, τη θέση του καταλαμβάνει κατά τη διαδικασία του άρθρου 157 του ν. 3852/2010, ο επόμενος κατά σειρά αναπληρωματικός περιφερειακός σύμβουλος του ίδιου συνδυασμού της ίδιας εκλογικής περιφέρειας, σύμφωνα με την απόφαση επικύρωσης της εκλογής από το αρμόδιο πρωτοδικείο, ο οποίος και καθίσταται αυτοδικαίως μέλος της νέας παράταξης.».

Άρθρο 15

Συγκρότηση - Εκλογή Οικονομικής Επιτροπής και Επιτροπής Ποιότητας Ζωής

1. Το άρθρο 74 του ν. 3852/2010 (Α' 87) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 74 Οικονομική επιτροπή δήμων

---

1. Η οικονομική επιτροπή και η επιτροπή ποιότητας ζωής αποτελούνται από τον δήμαρχο ή τον οριζόμενο από αυτόν αντιδήμαρχο ως πρόεδρο, από δύο (2) ακόμη αντιδημάρχους ως μέλη οριζόμενα από το δήμαρχο και από τέσσερα (4) μέλη, αν το συμβούλιο έχει έως και είκοσι επτά (27) μέλη, έξι (6) μέλη, αν το συμβούλιο έχει έως και σαράντα πέντε (45) μέλη και οκτώ (8) μέλη, αν το συμβούλιο έχει πάνω από σαράντα πέντε (45) μέλη. Τα μη οριζόμενα μέλη των επιτροπών εκλέγονται από το δημοτικό συμβούλιο. Από τα εκλεγόμενα μέλη των επιτροπών, τουλάχιστον ένα (1) μέλος στις επταμελείς, δύο (2) μέλη στις εννεαμελείς και τρία (3) μέλη στις ενδεκαμελείς επιτροπές προέρχονται υποχρεωτικά από την παράταξη με την οποία εξελέγη ο δήμαρχος.

2. Η θητεία της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής είναι διετής. Το δημοτικό συμβούλιο, μετά την εκλογή του προεδρείου κατά τις ημερομηνίες που ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 64 και κατά τη διάρκεια της ίδιας συνεδρίασης, εκλέγει μεταξύ των μελών του με μυστική ψηφοφορία τα μέλη της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής, με τη διαδικασία των επόμενων παραγράφων.

3. Για το υπολογισμό των μελών κάθε παράταξης στην Οικονομική Επιτροπή και στην Επιτροπή Ποιότητας Ζωής διαιρείται ο συνολικός αριθμός των μελών του δημοτικού συμβουλίου με τον αριθμό των εκλεγόμενων μελών και ο αριθμός αυτός, έως δευτέρου δεκαδικού ψηφίου, αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Στη συνέχεια διαιρείται ο αριθμός των δημοτικών συμβούλων κάθε παράταξης με το εκλογικό μέτρο και η κάθε παράταξη εκλέγει στις επιτροπές αριθμό μελών ίσο με το ακέραιο μέρος της διαίρεσης. Για τη διαδικασία αυτή, τυχόν ανεξάρτητοι δημοτικοί σύμβουλοι λογίζονται αθροιστικά ως μια ενιαία παράταξη. Εφόσον το άθροισμα των μελών που έχουν εκλεγεί με το ανωτέρω εδάφιο υπολείπεται του συνόλου των αριθμού των μελών του εκλέγονται στην επιτροπή, οι παρατάξεις εκλέγουν ανά μια, ακόμα και εάν δεν έχουν εκλέξει μέλος κατά τα ανωτέρω, ένα μέλος με βάση το μεγαλύτερο υπόλοιπο της ανωτέρω διαίρεσης και μέχρι συμπλήρωσης των μελών που εκλέγονται συνολικά. Σε περίπτωση ίσου υπολοίπου προηγείται ο συνδυασμός που έχει λάβει μεγαλύτερο αριθμό ψήφων στις δημοτικές εκλογές.

4. Σε περίπτωση που ο συνδυασμός του εκλεγέντος δημάρχου δεν έχει εκλέξει τον ελάχιστο αριθμό μελών που προβλέπονται στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1, τότε ο αριθμός των μελών που εκλέγει προσαυξάνεται μέχρι του αριθμού αυτού αφαιρουμένων ισάριθμων εδρών ανά μία από τις παρατάξεις που έλαβαν τον μικρότερο αριθμό ψήφων στις δημοτικές εκλογές, εφόσον έχουν εκλέξει μέλος στην επιτροπή.

5. Η εκλογή των μελών γίνεται με ενιαίο ψηφοδέλτιο κατά παράταξη με μυστική ψηφοφορία. Στο ψηφοδέλτιο αναγράφεται το όνομα της παράταξης και ακολουθώς τα ονόματα των υποψηφίων μελών της επιτροπής. Κάθε δημοτικός σύμβουλος μπορεί να εκφράσει την προτίμησή του σε τόσους υποψηφίους δημοτικούς συμβούλους, όσος ο αριθμός που εκλέγονται συνολικά. Ψηφοδέλτιο με μεγαλύτερο αριθμό επιτρεπόμενων σταυρών προτίμησης δεν λαμβάνεται υπόψη. Ως μέλη των επιτροπών εκλέγονται οι πρώτοι σε αριθμό σταυρών υποψήφιοι κάθε παράταξης και σε αριθμό ίσο με τον αριθμό των μελών που δικαιούται αυτή στην επιτροπή. Οι υπόλοιποι υποψήφιοι κάθε παράταξης θεωρούνται αναπληρωματικά μέλη αυτής. Σε περίπτωση ισοψηφίας διενεργείται δημόσια κλήρωση από τον πρόεδρο του δημοτικού συμβουλίου.

6. Αν δημοτική παράταξη η οποία δικαιούται μέλος στην επιτροπή δεν υποδείξει υποψήφιο ή υποψήφιους, τότε τη θέση του ή τις θέσεις τους καταλαμβάνουν ανά μία υποψήφιοι των παρατάξεων με το μεγαλύτερο αριθμό δημοτικών συμβούλων και σε περίπτωση ίσου αριθμού η παράταξη που έλαβε περισσότερες ψήφους στις δημοτικές εκλογές.

7. Τα αναπληρωματικά μέλη, με τη σειρά της εκλογής τους, καταλαμβάνουν τις θέσεις των εκλεγέντων με το ίδιο ψηφοδέλτιο τακτικών μελών που μένουν κενές κατά τη διάρκεια της διετίας. Σε περίπτωση που έχει εξαντληθεί ο αριθμός των αναπληρωματικών μελών ή σε περίπτωση που παραιτηθεί ή για οποιονδήποτε λόγο εκλείψει μεμονωμένος σύμβουλος που έχει εκλεγεί μέλος επιτροπής, διενεργείται νέα εκλογή, για την κάλυψη των κενών εδρών της επιτροπής, με τη διαδικασία των προηγούμενων παραγράφων. Όταν τα μέλη που εκπροσωπούν τις λοιπές παρατάξεις, πλην αυτής του δημάρχου, παραιτηθούν κατά τη διάρκεια της διετίας και δεν υπάρχει αντικαταστάτης τους, τη θέση τους καταλαμβάνουν τα μέλη της παράταξης του δημάρχου.

8. Η διαδικασία εκλογής των παραγράφων 1 έως 6 διενεργείται πρώτα για την εκλογή των μελών της οικονομικής επιτροπής και στη συνέχεια για την εκλογή των μελών της επιτροπής ποιότητας ζωής.

9. Αν δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιονδήποτε λόγο ή η συνεδρίαση ματαιωθεί επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή και εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως 6. Αν και στη δεύτερη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί εκλογή ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, θεωρείται ότι εκλέγονται εκείνοι που έλαβαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης, σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση ανακήρυξης ανάλογα με τον αριθμό εδρών που δικαιούται κάθε παράταξη σύμφωνα με τις παραγράφους 3 έως 6.

10. Τα πρακτικά της εκλογής διαβιβάζονται μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από τη διενέργεια της εκλογής στον Επόπτη Ο.Τ.Α., ο οποίος αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από προσφυγή δημότη ενώπιον του, η οποία ασκείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) ημερών από τη διενέργεια της εκλογής, αποφαινεται, μέσα σε πέντε (5) ημέρες το αργότερο αφότου παρέλαβε τα πρακτικά, για τη νομιμότητα της εκλογής.

11. Οι επιτροπές στην πρώτη συνεδρίαση μετά την εκλογή τους εκλέγουν μεταξύ των μελών τους, με φανερή ψηφοφορία, τον αντιπρόεδρο. Δικαίωμα ψήφου στην περίπτωση αυτή έχει και ο πρόεδρος της επιτροπής.

12. Όταν τα μέλη της οικονομικής επιτροπής ή της επιτροπής ποιότητας ζωής, συμπεριλαμβανομένων και των Αντιδημάρχων, παύουν για οποιονδήποτε λόγο να είναι μέλη των αντίστοιχων δημοτικών παρατάξεων, εκπίπτουν αυτοδικαίως από την οικονομική επιτροπή ή την επιτροπή ποιότητας ζωής και αντικαθίστανται, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου αυτού.»

2. Το άρθρο 175 του ν. 3852/2010, όπως έχει αντικατασταθεί με το άρθρο 103 του ν. 4555/2018, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 175 Οικονομική επιτροπή περιφερειών

1. Η οικονομική επιτροπή αποτελείται από τον περιφερειάρχη ή τον οριζόμενο από αυτόν αντιπεριφερειάρχη ως πρόεδρο, δύο ακόμη αντιπεριφερειάρχες ως μέλη οριζόμενα από τον περιφερειάρχη και έξι (6) μέλη στις περιφέρειες με πληθυσμό έως 300.000 κατοίκους, οκτώ (8) μέλη στις περιφέρειες έως 800.000 κατοίκους και δέκα (10) μέλη στις περιφέρειες με πληθυσμό άνω των 800.000 κατοίκων. Τα μη οριζόμενα μέλη της οικονομικής επιτροπής εκλέγονται από το περιφερειακό συμβούλιο. Από τα εκλεγόμενα μέλη, τουλάχιστον δύο (2) μέλη στις εννεαμελείς, τρία (3) μέλη στις ενδεκαμελείς και τέσσερα (4) μέλη στις δεκατριμελείς επιτροπές προέρχονται υποχρεωτικά από την παράταξη που εξελέγη ο περιφερειάρχης.

2. Η θητεία της οικονομικής επιτροπής είναι διετής. Το περιφερειακό συμβούλιο, μετά την εκλογή του προεδρείου κατά τις ημερομηνίες που ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 165 και κατά τη διάρκεια της ίδιας συνεδρίασης, εκλέγει μεταξύ των μελών του με μυστική ψηφοφορία τα μέλη της οικονομικής επιτροπής, με τη διαδικασία των επόμενων παραγράφων.

3. Για το υπολογισμό των μελών κάθε παράταξης στην Οικονομική Επιτροπή διαιρείται ο συνολικός αριθμός των μελών του περιφερειακού συμβουλίου με τον αριθμό των εκλεγόμενων μελών και ο αριθμός αυτός, συμπεριλαμβανομένου το δεκαδικού μέρους, αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Στη συνέχεια διαιρείται ο αριθμός των περιφερειακών συμβούλων κάθε παράταξης με το εκλογικό μέτρο και η κάθε παράταξη εκλέγει στις επιτροπές αριθμό μελών ίσο με το ακέραιο μέρος της διαίρεσης. Για τη διαδικασία αυτή, τυχόν ανεξάρτητοι περιφερειακοί σύμβουλοι λογίζονται αθροιστικά ως μια ενιαία παράταξη. Εφόσον το άθροισμα των μελών που έχουν εκλεγεί με το ανωτέρω εδάφιο υπολείπεται του συνόλου των αριθμού των μελών του εκλέγονται στην επιτροπή, οι παρατάξεις εκλέγουν ανά μια, ακόμη και αν δεν έχουν εκλέξει μέλος κατά τα ανωτέρω, ένα μέλος με βάση το μεγαλύτερο υπόλοιπο

της ανωτέρω διαίρεσης και μέχρι συμπλήρωσης των μελών που εκλέγονται συνολικά. Σε περίπτωση ίσου υπολοίπου προηγείται ο συνδυασμός που έχει λάβει μεγαλύτερο αριθμό ψήφων στις περιφερειακές εκλογές.

4. Σε περίπτωση η παράταξη του εκλεγέντος περιφερειάρχη δεν έχει εκλέξει τον ελάχιστο αριθμό μελών που προβλέπονται στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1, τότε ο αριθμός των μελών που εκλέγει προσαυξάνεται μέχρι του αριθμού αυτού αφαιρουμένων ισάριθμων εδρών ανά μία από τις παρατάξεις που έλαβαν το μικρότερο αριθμό ψήφων, εφόσον έχουν εκλέξει μέλος στην επιτροπή.

5. Η εκλογή των μελών γίνεται σε ενιαίο ψηφοδέλτιο κατά παράταξη με μυστική ψηφοφορία. Στο ψηφοδέλτιο αναγράφεται το όνομα της παράταξης και ακολούθως τα ονόματα των υποψηφίων μελών της επιτροπής. Κάθε περιφερειακός σύμβουλος μπορεί να εκφράσει τη προτίμησή του σε τόσους υποψηφίους περιφερειακούς συμβούλους, όσος ο αριθμός που εκλέγονται συνολικά. Ψηφοδέλτιο με μεγαλύτερο αριθμό επιτρεπόμενων σταυρών προτίμησης δεν λαμβάνεται υπόψη. Ως μέλη των επιτροπών εκλέγονται οι πρώτοι σε αριθμό σταυρών υποψήφιοι κάθε παράταξης και σε αριθμό ίσο με τον αριθμό των μελών που δικαιούται αυτός στην επιτροπή. Οι υπόλοιποι υποψήφιοι κάθε παράταξης θεωρούνται αναπληρωματικά μέλη αυτής. Σε περίπτωση ισοψηφίας διενεργείται δημόσια κλήρωση από τον πρόεδρο του περιφερειακού συμβουλίου.

6. Αν περιφερειακή παράταξη η οποία δικαιούται μέλος στην επιτροπή, δεν υποδείξει υποψήφιο ή υποψήφιους, τότε τη θέση του ή τις θέσεις τους καταλαμβάνουν ανά μία υποψήφιοι των παρατάξεων με το μεγαλύτερο αριθμό περιφερειακών συμβούλων και σε περίπτωση ίσου αριθμού, η παράταξη που έλαβε περισσότερες ψήφους στις περιφερειακές εκλογές.

7. Τα αναπληρωματικά μέλη, με τη σειρά της εκλογής τους, καταλαμβάνουν τις θέσεις των εκλεγέντων με το ίδιο ψηφοδέλτιο τακτικών μελών που μένουν κενές κατά τη διάρκεια της διετίας. Σε περίπτωση που έχει εξαντληθεί ο αριθμός των αναπληρωματικών μελών ή σε περίπτωση που παραιτηθεί ή για οποιονδήποτε λόγο εκλείψει μεμονωμένος σύμβουλος που έχει εκλεγεί μέλος επιτροπής, διενεργείται νέα εκλογή, για την κάλυψη των κενών εδρών της επιτροπής, με τη διαδικασία των προηγούμενων παραγράφων. Όταν τα μέλη που εκπροσωπούν τις λοιπές παρατάξεις, πλην αυτής του περιφερειάρχη, παραιτηθούν κατά τη διάρκεια της διετίας και δεν υπάρχει αντικαταστάτης τους, τη θέση τους καταλαμβάνουν τα μέλη της παράταξης του περιφερειάρχη.

8. Δεν επιτρέπεται να εκλεγεί μέλος της οικονομικής επιτροπής ο πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου.

9. Αν δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιονδήποτε λόγο ή η συνεδρίαση ματαιωθεί επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή και εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως 6. Αν και στη δεύτερη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί εκλογή ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, θεωρείται ότι εκλέγονται εκείνοι που

έλαβαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης, σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση ανακήρυξης ανάλογα με τον αριθμό εδρών που δικαιούται κάθε παράταξη σύμφωνα με παραγράφους 3 έως 6.

10. Τα πρακτικά της εκλογής διαβιβάζονται μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από τη διενέργεια της εκλογής στον Επόπτη Ο.Τ.Α., ο οποίος αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από προσφυγή δημότη ενώπιον του, η οποία ασκείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) ημερών από τη διενέργεια της εκλογής, αποφαινεται, μέσα σε πέντε (5) ημέρες το αργότερο αφότου παρέλαβε τα πρακτικά, για τη νομιμότητα της εκλογής.

11. Η επιτροπή στην πρώτη συνεδρίαση μετά την εκλογή της εκλέγει μεταξύ των μελών της με φανερή ψηφοφορία, τον αντιπρόεδρο. Δικαίωμα ψήφου στην περίπτωση αυτή έχει και ο πρόεδρος της επιτροπής.

~~12. Όταν τα μέλη της οικονομικής επιτροπής παύουν για οποιονδήποτε λόγο να είναι μέλη των αντίστοιχων περιφερειακών παρατάξεων, εκπίπτουν αυτοδικαίως από την οικονομική επιτροπή και αντικαθίστανται, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου αυτού.»~~

3. Στο τέλος της πρώτης παραγράφου του άρθρου 75 του ν. 3852/2010 προστίθεται εδάφιο ως εξής :

«Κατά τις συνεδριάσεις των επιτροπών δύναται να παρίσταται χωρίς δικαίωμα ψήφου ένας δημοτικός σύμβουλος από κάθε παράταξη που δεν εξέλεξε μέλος σε αυτές κατά το άρθρο 74.»

4. Στο τέλος της πρώτης παραγράφου του άρθρου 177 του ν. 3852/2010 προστίθεται εδάφιο ως εξής :

«Κατά τις συνεδριάσεις της οικονομικής επιτροπής δύναται να παρίσταται χωρίς δικαίωμα ψήφου ένας περιφερειακός σύμβουλος από κάθε παράταξη που δεν εξέλεξε μέλος σε αυτές κατά το άρθρο 175.»

Άρθρο 16

Αρμοδιότητες οικονομικής επιτροπής δήμων και περιφερειών

1. Το άρθρο 72 του ν.3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 72 Αρμοδιότητες οικονομικής επιτροπής δήμων

1. Η οικονομική επιτροπή είναι συλλογικό όργανο, αρμόδιο για τον έλεγχο και την παρακολούθηση της οικονομικής λειτουργίας του δήμου. Ειδικότερα, έχει τις ακόλουθες αποφασιστικές, ελεγκτικές και γνωμοδοτικές αρμοδιότητες:

α) συντάσσει τον προϋπολογισμό του δήμου

β) ελέγχει την πρόοδο υλοποίησης του προϋπολογισμού και υποβάλλει ανά τρίμηνο έκθεση προς το δημοτικό συμβούλιο, στην οποία παρουσιάζεται η κατάσταση των εσόδων και εξόδων του δήμου. Η έκθεση αυτή στην οποία καταχωρούνται και τυχόν παρατηρήσεις της μειοψηφίας, δημοσιεύεται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του δήμου,

γ) προελέγχει τον απολογισμό,

δ) Αποφασίζει για τη μετακίνηση του δημάρχου, των αντιδημάρχων και των δημοτικών συμβούλων, εκτός της έδρας του Δήμου για εκτέλεση υπηρεσίας. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις επιτρέπεται να μετακινηθεί εκτός έδρας ο δήμαρχος, ο αντιδήμαρχος ή μέλος του δημοτικού συμβουλίου χωρίς προηγούμενη απόφαση της οικονομικής επιτροπής. Στις περιπτώσεις αυτές, η επιτροπή αποφασίζει χωρίς καθυστέρηση, αν η μετακίνηση ήταν επιβεβλημένη ή όχι.

ε) Συντονίζει την κατάρτιση και έχει την ευθύνη της υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος του Δήμου, το οποίο και εισηγείται στο Δημοτικό συμβούλιο.

στ) Καταρτίζει και εισηγείται στο Δημοτικό συμβούλιο τα τομεακά προγράμματα δράσης και έχει την ευθύνη της υλοποίησής τους.

ζ) Συγκεντρώνει και αξιολογεί τις προτάσεις των υπηρεσιών του Δήμου στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την κατάρτιση του προϋπολογισμού, συντάσσει και εγκρίνει το σχέδιο του προϋπολογισμού.

η) Έχει την ευθύνη για την πιστή εκτέλεση του προϋπολογισμού.

airetos.gr

θ) Αποφασίζει το ετήσιο πρόγραμμα προσλήψεων προσωπικού κάθε κατηγορίας.

ι) Εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο το πολυετές σχέδιο διαχείρισης της ακίνητης περιουσίας του Δήμου και έχει την ευθύνη της υλοποίησής του.

ια) Αποφασίζει αιτιολογημένα τροποποίηση άπαξ έως πέντε τοις εκατό (5%) του φυσικού ή οικονομικού αντικειμένου, συμβάσεων ποσού έως εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ, πλέον Φ.Π.Α. σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Στις συμβάσεις του προηγούμενου εδαφίου εγκρίνει το πρωτόκολλο παραλαβής με αιτιολογημένη απόφασή της,

ιβ) Αποφασίζει την κατάρτιση των όρων, τη σύνταξη των διακηρύξεων, τη διεξαγωγή και κατακύρωση κάθε μορφής δημοπρασιών και διαγωνισμών, για έργα, μελέτες, προμήθειες και υπηρεσίες προϋπολογισμού έως εξήντα χιλιάδες ευρώ (60.000) καθώς και τη συγκρότηση των ειδικών επιτροπών διεξαγωγής και αξιολόγησης από μέλη της ή ειδικούς επιστήμονες, υπαλλήλους της δήμου ή δημόσιους υπαλλήλους.

ιγ) Καταρτίζει τον κανονισμό λειτουργίας της.

ιδ) Μελετά την ανάγκη σύναψης δανείων, τον καθορισμό των όρων τους και την υποβολή της σχετικής εισήγησης στο δημοτικό συμβούλιο.

ιε) Αποφασίζει τον συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχει αντικείμενο μέχρι ποσού εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ. Όταν το αντικείμενο είναι άνω των 60.000 ευρώ τότε εισηγείται την λήψη απόφασης από το δημοτικό συμβούλιο. Δεν επιτρέπεται συμβιβασμός ή κατάργηση δίκης για απαιτήσεις μισθών, επιδομάτων, αποζημιώσεων, εξόδων παράστασης, εξόδων κίνησης και γενικά μισθολογικών παροχών οποιασδήποτε μορφής, εξαιρουμένων εκείνων για τις οποίες το νομικό ζήτημα έχει επιλυθεί με απόφαση ανωτάτου δικαστηρίου.

ιστ) Αποφασίζει για την καταβολή εξόδων κίνησης και ημερήσιας αποζημίωσης, σε ιδιώτες μέλη επιτροπών ή ομάδων εργασίας ή Ομάδων διοίκησης έργου, που συγκροτούνται από την Εκτελεστική Επιτροπή ή τον Δήμαρχο για μετακινήσεις στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, οι οποίες γίνονται για εκτέλεση υπηρεσίας, σχετικής με το έργο τους.

ιζ) Ασκή καθήκοντα αναθέτουσας αρχής για τις συμβάσεις έργου, μελετών και υπηρεσιών, ανεξαρτήτως προϋπολογισμού πλην των περιπτώσεων που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Δημάρχου για την απευθείας ανάθεση.

ιη) εισηγείται για ζητήματα διαφάνειας και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης,

ιθ) εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο τα σχέδια κανονιστικών αποφάσεων του δήμου, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 73 παρ.1β) και παρακολουθεί την υλοποίησή τους,

κ) αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές,

κα) αποφασίζει για την άσκηση ή μη όλων των ένδικων βοηθημάτων και των ένδικων μέσων, καθώς και για την παραίτηση από αυτά,

κβ) αποφασίζει για την πρόσληψη πληρεξουσίου δικηγόρου και για την ανάκληση της πληρεξουσιότητάς του, σε όσους δήμους, είτε δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι με μηνιαία αντιμισθία, είτε αυτοί που έχουν προσληφθεί δεν έχουν δικαίωμα να παρίστανται σε ανώτατα δικαστήρια και καθορίζει την αμοιβή τους. Μπορεί επίσης να αναθέτει την παροχή γνωμοδοτήσεων, μόνο εφόσον δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι, με μηνιαία αντιμισθία. Με απόφασή της είναι δυνατή, κατ' εξαίρεση, η ανάθεση σε δικηγόρο, εξώδικου ή δικαστικού χειρισμού, ανά υπόθεση, ζητημάτων, τα οποία έχουν ιδιαίτερη σημασία για τα συμφέροντα του δήμου και απαιτούν εξειδικευμένη γνώση ή εμπειρία. Στις περιπτώσεις αυτές, η αμοιβή του δικηγόρου ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 281 του ΚΔΚ.

κγ) αποφασίζει για :

- i. τη διαγραφή χρεών και την απαλλαγή από προσαυξησεις κατά το άρθρο 174 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων,
- ii. τη διευκόλυνση οφειλετών για ποσά άνω των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ κατά το άρθρο 170 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων,

- iii. την απ' ευθείας ανάθεση σε νομικά πρόσωπα και δημοτικές επιχειρήσεις κατά το άρθρο 12 του ν. 4412/2016 (Α' 147),
- iv. τη χρηματοδότηση κοινωφελών επιχειρήσεων κατά το άρθρο 259 παρ. 1 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων,
- v. την παραχώρηση εγκαταστάσεων, εξοπλισμού και μέσων προς τις κοινωφελείς επιχειρήσεις κατά το άρθρο 259 παρ. 4 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων,
- vi. την έγκριση των προϋπολογισμών των νομικών προσώπων και επιχειρήσεων του δήμου.

2. Για τις περιπτώσεις κ', κα' και κβ' της προηγούμενης παραγράφου, η απόφαση λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου, η ανυπαρξία της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής απόφασης. Η παρούσα ρύθμιση ισχύει και όταν αποφασίζει, σχετικά, το δημοτικό συμβούλιο, λόγω υπέρβασης του αντικειμένου των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ της περίπτωσης κγ' της προηγούμενης παραγράφου.

---

3. Η Οικονομική Επιτροπή με ειδική απόφαση που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της μπορεί να παραπέμψει συγκεκριμένο θέμα της αρμοδιότητας της στο δημοτικό συμβούλιο για τη λήψη απόφασης, εφόσον κρίνει ότι αυτό επιβάλλεται από την ιδιαίτερη σοβαρότητα του.»

2. Το άρθρο 176 του ν. 3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής :

«Άρθρο 176 Αρμοδιότητες οικονομικής επιτροπής περιφερειών

1. Η οικονομική επιτροπή είναι συλλογικό όργανο και όργανο για τον έλεγχο και την παρακολούθηση της οικονομικής λειτουργίας της περιφέρειας. Ειδικότερα, έχει τις ακόλουθες αποφασιστικές, ελεγκτικές και γνωμοδοτικές αρμοδιότητες:

α) συντάσσει τον προϋπολογισμό της περιφέρειας,

β) ελέγχει την πρόοδο υλοποίησης του προϋπολογισμού και υποβάλλει ανά τρίμηνο έκθεση προς το περιφερειακό συμβούλιο, στην οποία παρουσιάζεται η κατάσταση των εσόδων και εξόδων της περιφέρειας. Η έκθεση αυτή στην οποία καταχωρούνται και τυχόν παρατηρήσεις της μειοψηφίας, δημοσιεύεται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του δήμου,

γ) προελέγχει τον απολογισμό,

δ) Αποφασίζει για την έγκριση της αποζημίωσης των δαπανών μετακίνησης του περιφερειάρχη, των αντιπεριφερειάρχων και των περιφερειακών συμβούλων, εκτός της έδρας τους για εκτέλεση υπηρεσίας. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις επιτρέπεται να μετακινηθεί εκτός έδρας ο δήμαρχος, ο αντιδήμαρχος ή μέλος του δημοτικού συμβουλίου χωρίς προηγούμενη απόφαση της οικονομικής επιτροπής. Στις περιπτώσεις αυτές, η επιτροπή αποφασίζει χωρίς καθυστέρηση, αν η μετακίνηση ήταν επιβεβλημένη ή όχι.

ε) Συντονίζει την κατάρτιση και έχει την ευθύνη της υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος της περιφέρειας, το οποίο και εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο.

στ) Καταρτίζει και εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο τα προγράμματα δράσης και έχει την ευθύνη της υλοποίησής τους.

ζ) Συγκεντρώνει και αξιολογεί τις προτάσεις των υπηρεσιών της περιφέρειας στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την κατάρτιση του προϋπολογισμού, συντάσσει και εγκρίνει το σχέδιο του προϋπολογισμού.

η) Έχει την ευθύνη για την πιστή εκτέλεση του προϋπολογισμού.

θ) Εισηγείται το ετήσιο πρόγραμμα προσλήψεων προσωπικού κάθε κατηγορίας.

ι) Εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο το πολυετές σχέδιο διαχείρισης της ακίνητης περιουσίας της περιφέρειας και έχει την ευθύνη της υλοποίησής του.

ια) Αποφασίζει αιτιολογημένα τροποποίηση άπαξ έως πέντε τοις εκατό (5%) του φυσικού ή οικονομικού αντικείμενου, συμβάσεων ποσού έως εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ, πλέον Φ.Π.Α. σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Στις συμβάσεις του προηγούμενου εδαφίου εγκρίνει το πρωτόκολλο παραλαβής με αιτιολογημένη απόφασή της,

ιβ) Αποφασίζει την κατάρτιση των όρων, τη σύνταξη των διακηρύξεων, τη διεξαγωγή και κατακύρωση κάθε μορφής δημοπρασιών και διαγωνισμών, για έργα, μελέτες, προμήθειες και υπηρεσίες προϋπολογισμού έως εξήντα χιλιάδες ευρώ (60.000) καθώς και τη συγκρότηση των ειδικών επιτροπών διεξαγωγής και αξιολόγησης από μέλη της ή ειδικούς επιστήμονες, υπαλλήλους της περιφέρειας ή δημόσιους υπαλλήλους.

ιγ) Καταρτίζει τον κανονισμό λειτουργίας της.

ιδ) Μελετά την ανάγκη σύναψης δανείων, τον καθορισμό των όρων τους και την υποβολή της σχετικής εισήγησης στο περιφερειακό συμβούλιο.

ιε) Αποφασίζει τον συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχει αντικείμενο μέχρι ποσού εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ. Όταν το αντικείμενο είναι άνω των 60.000 ευρώ τότε εισηγείται την λήψη απόφασης από το περιφερειακό συμβούλιο. Δεν επιτρέπεται συμβιβασμός ή κατάργηση δίκης για απαιτήσεις μισθών, επιδομάτων, αποζημιώσεων, εξόδων παράστασης, εξόδων κίνησης και γενικά μισθολογικών παροχών οποιασδήποτε μορφής, εξαιρουμένων εκείνων για τις οποίες το νομικό ζήτημα έχει επιλυθεί με απόφαση ανωτάτου δικαστηρίου.

ιστ) Αποφασίζει για την καταβολή εξόδων κίνησης και ημερήσιας αποζημίωσης, σε ιδιώτες μέλη επιτροπών ή ομάδων εργασίας ή Ομάδων διοίκησης έργου, που συγκροτούνται από την Εκτελεστική Επιτροπή ή τον περιφερειάρχη για μετακινήσεις στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, οι οποίες γίνονται για εκτέλεση υπηρεσίας, σχετικής με το έργο τους.

ιζ) Ασκει καθήκοντα αναθέτουσας αρχής για τις συμβάσεις έργου, μελετών και υπηρεσιών, ανεξαρτήτως προϋπολογισμού πλην των περιπτώσεων που υπάγονται στην αρμοδιότητα του περιφερειάρχη για την απευθείας ανάθεση.

ιη) εισηγείται για ζητήματα διαφάνειας και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης,

ιθ) εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο τα σχέδια κανονιστικών αποφάσεων της περιφέρειας, και παρακολουθεί την υλοποίησή τους,

---

κ) αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές,

κα) αποφασίζει για την άσκηση ή μη όλων των ένδικων βοηθημάτων και των ένδικων μέσων, καθώς και για την παραίτηση από αυτά,

κβ) αποφασίζει για την πρόσληψη πληρεξουσίου δικηγόρου και για την ανάκληση της πληρεξουσιότητάς του, σε όσες περιφέρειες, είτε δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι, με μηνιαία αντιμισθία, είτε αυτοί που έχουν προσληφθεί δεν έχουν δικαίωμα να παρίστανται σε ανώτατα δικαστήρια. Μπορεί επίσης να αναθέτει την παροχή γνωμοδοτήσεων, μόνο εφόσον δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι, με μηνιαία αντιμισθία. Με απόφασή της είναι δυνατή, κατ' εξαίρεση, η ανάθεση σε δικηγόρο, εξώδικο ή δικαστικού χειρισμού, ανά υπόθεση, ζητημάτων, τα οποία έχουν ιδιαίτερη σημασία για τα συμφέροντα της περιφέρειας και απαιτούν εξειδικευμένη γνώση ή εμπειρία. Στις περιπτώσεις αυτές η αμοιβή του δικηγόρου ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 281 του ΚΔΚ.

2. Για τις περιπτώσεις κ' και κα' της προηγούμενης παραγράφου, η απόφαση λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου, η ανυπαρξία της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής απόφασης. Η παρούσα ρύθμιση ισχύει και όταν αποφασίζει, σχετικά, το περιφερειακό συμβούλιο, λόγω υπέρβασης του αντικειμένου των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ της περίπτωσης κγ' της προηγούμενης παραγράφου.

3. Η Οικονομική Επιτροπή με ειδική απόφαση που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της μπορεί να παραπέμψει συγκεκριμένο θέμα της αρμοδιότητας της στο περιφερειακό συμβούλιο για τη λήψη απόφασης, εφόσον κρίνει ότι αυτό επιβάλλεται από την ιδιαίτερη σοβαρότητα του.»

Άρθρο 17

Εκλογή νέου δημάρχου ή περιφερειάρχη

1. α. Η παράγραφος 1 του άρθρου 60 του ν. 3852/2010 (Α' 87), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 69 του ν. 4555/2018, τροποποιείται ως εξής :

«1. Αν η θέση του δημάρχου μείνει κενή για οποιονδήποτε λόγο, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών αφότου κενώθηκε η θέση, οι σύμβουλοι της παράταξης του εκλεγέντος δημάρχου συνέρχονται σε ειδική συνεδρίαση, ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του συνδυασμού αυτού, που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης και, σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος, κατά σειρά, στην απόφαση του δικαστηρίου και εκλέγουν με μυστική ψηφοφορία και με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των συμβούλων του συνδυασμού, έναν από αυτούς, ως δήμαρχο. Στη συνεδρίαση προεδρεύει εκείνος που συγκάλεσε το συμβούλιο. Η πρόσκληση επιδίδεται με οποιοδήποτε όργανο του δήμου ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ακόμη και την παραμονή της συνεδρίασεως.»

~~β. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 60 του ν. 3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής :~~

«Αν και κατά τη δεύτερη ψηφοφορία κανένας σύμβουλος δεν συγκεντρώσει την πλειοψηφία που απαιτείται στην παράγραφο 1, διενεργείται και τρίτη ψηφοφορία, κατά την οποία εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει σχετική πλειοψηφία.»

γ. Η παράγραφος 4 του άρθρου 60 του ν. 3852/2010 (Α' 87), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 69 του ν. 4555/2018, αντικαθίσταται ως εξής :

«4. Κάθε απόφαση σχετική με την εκλογή του δημάρχου υποβάλλεται μέσα σε προθεσμία δύο (2) ημερών στον Επόπτη ΟΤΑ, ο οποίος αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από προσφυγή δημότη δήμου ελέγχει τη νομιμότητα της και εκδίδει απόφαση μέσα σε πέντε (5) ημέρες το αργότερο, αφότου την έλαβε. Αν ο Επόπτης ΟΤΑ ακυρώσει την εκλογή του δημάρχου, οι σύμβουλοι συνέρχονται πάλι για να εκλέξουν τον δήμαρχο, πέντε (5) ημέρες μετά την περιέλευση της ακυρωτικής αποφάσεως στο δήμο.»

2. α. Η παράγραφος 1 του άρθρου 162 του ν. 3852/2010 (Α' 87), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 95 του ν. 4555/2018, αντικαθίσταται ως εξής :

«1. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 161, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών αφότου κενώθηκε η θέση, οι σύμβουλοι της παράταξης του εκλεγέντος περιφερειάρχη, αποτελούντες για το σκοπό αυτόν ειδικό εκλεκτορικό σώμα συνέρχονται σε ειδική συνεδρίαση, ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του συνδυασμού αυτού, που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης στην πολυπληθέστερη περιφερειακή ενότητα και, σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος, κατά σειρά, στην απόφαση του δικαστηρίου και εκλέγουν, με μυστική ψηφοφορία και με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του εκλεκτορικού σώματος, έναν από αυτούς, ως περιφερειάρχη. Στη συνεδρίαση προεδρεύει εκείνος που συγκάλεσε το συμβούλιο. Η πρόσκληση επιδίδεται με οποιοδήποτε δημόσιο όργανο ή όργανο της περιφέρειας, ακόμη και την παραμονή της συνεδρίασεως.»

β. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 162 του άρθρου 162 του ν. 3852/2010 (Α' 87) αντικαθίσταται ως εξής :

«Αν ο Επόπτης Ο.Τ.Α ακυρώσει την εκλογή του Περιφερειάρχη, το ειδικό εκλεκτορικό σώμα της παραγράφου 1 συνέρχεται εκ νέου για να εκλέξει Περιφερειάρχη την πρώτη Κυριακή μετά την πάροδο τριών ημερών από την περιέλευση της ακυρωτικής απόφασης στην Περιφέρεια και τηρείται η προβλεπόμενη κατά τα ανωτέρω διαδικασία.»

airetos.gr

Άρθρο 18

Ρυθμίσεις θεμάτων ΟΤΑ

1. Το τελευταίο εδάφιο της της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 160 του ν. 3852/2010, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 94 του ν. 4555/2018 αντικαθίσταται, ως εξής :

«Οι θέσεις των χωρικών αντιπεριφερειάρχων καλύπτονται υποχρεωτικά με ορισμό από τον περιφερειάρχη μεταξύ των περιφερειακών συμβούλων της παράταξής του με την απόφαση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1.»

2. α. Η παράγραφος 6 του άρθρου 160 του ν. 3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Η θητεία των αντιπεριφερειάρχων δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ενός (1) έτους. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους οι αντιπεριφερειάρχες δεν μπορούν να εκλεγούν μέλη του προεδρείου του περιφερειακού συμβουλίου. Η ανάκληση του αντιπεριφερειάρχη είναι δυνατή μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από τον ορισμό του, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του περιφερειάρχη.»

β. Η παράγραφος 4 του άρθρου 59 του ν. 3852/2010, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 68 του ν. 4555/2018, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η θητεία των αντιδημάρχων δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ενός (1) έτους. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, οι αντιδήμαρχοι δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι μέλη του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου. Η ανάκληση του αντιδημάρχου είναι δυνατή μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από τον ορισμό του, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του δημάρχου.»

3. Η παράγραφος 8 του άρθρου 160 του ν. 3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής :

«Στις περιφερειακές ενότητες που είναι πρώην νησιωτικά επαρχεία, ορίζεται Έπαρχος. Με απόφαση του Περιφερειάρχη, ο Έπαρχος ορίζεται μεταξύ όλων των Περιφερειακών Συμβούλων, με την απόφαση της παραγράφου 1. Ο Έπαρχος ασκεί τις αρμοδιότητες που του μεταβιβάζει ο Περιφερειάρχης με την ίδια απόφαση. Ο Έπαρχος λαμβάνει αντιμισθία, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 181.»

4. Οι διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 65 του ν. 3852/2010 ισχύουν αναλόγως και για το περιφερειακό συμβούλιο.

5. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 242 του ν. 3852/2010 καταργείται.

6. Οι παράγραφοι 5 και 6 του άρθρου 55 του ν. 3852/ 2010, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 42 του ν.4555/2018, αντικαθίστανται ως ακολούθως:

«5. Στην περίπτωση θέσης σε αργία μελών δημοτικών συμβουλίων ή συμβουλίων κοινοτήτων, περιλαμβανομένων και των προέδρων συμβουλίων κοινοτήτων άνω των 300 κατοίκων, εάν ο αριθμός των μελών που απομένουν είναι μικρότερος από τον αριθμό των μελών που απαιτείται για την απαρτία, ο δήμαρχος, για τον μέχρι τη λήξη της αργίας χρόνο, καλεί αναπληρωματικούς συμβούλους της ίδιας εκλογικής περιφέρειας ή της ίδιας κοινότητας από το συνδυασμό στον οποίο ανήκουν αυτοί που έχουν τεθεί σε αργία με τη σειρά της εκλογής τους. Σε περίπτωση θέσης σε αργία προέδρων κοινοτήτων έως 300 κατοίκους, ο δήμαρχος για το μέχρι λήξης της αργίας χρόνο καλεί τους αναπληρωματικούς του.

6. Αν μείνουν κενές έδρες δημοτικών συμβούλων ή συμβούλων κοινοτήτων των συνδυασμών και δεν υπάρχουν αναπληρωματικοί κανενός συνδυασμού, ο Περιφερειάρχης προκηρύσσει, σε δύο (2) μήνες το αργότερο, την εκλογή τόσων συμβούλων όσες είναι οι κενές έδρες και ισάριθμων αναπληρωματικών.»

7. α. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 59 του ν. 3852/2010, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 68 του ν.4555/2018, προστίθενται εδάφια, ως εξής:

«Η ανωτέρω έγκριση δεν ανακαλείται. Αντιδήμαρχος που ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε από την παράταξή του, εκπίπτει αυτοδικαίως από το αξίωμα αυτό.»

β. Προ του τελευταίου εδαφίου της περίπτωσης γ' της παρ. 3 του άρθρου 64 του ν.3852/2010, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 71 του ν.4555/2018, προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Στην περίπτωση ενός μόνο υποψηφίου για κάποιο από τα αξιώματα του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου, αυτός είναι ο υποψήφιος που προτείνεται από την παράταξη».

8. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 83 του ν. 3852/2010, προστίθεται περίπτωση ιδ, ως ακολούθως:

«ιδ. αποφασίζει για την παράταση ωραρίου λειτουργίας μουσικής.»

9. Όπου στο ν. 3852/2010, αναφέρεται «Ελεγκτής Νομιμότητας» ή «Επόπτης», μέχρις την έναρξη λειτουργίας των Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας ΟΤΑ του άρθρου 215 του ν.3852/2010, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 109 του ν.4555/2018, νοείται ο «Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης».

10. α. Η παράγραφος 1 του άρθρου 79 του ν. 3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής :

«1. Πρόεδρος του συμβουλίου της κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων ορίζεται ο σύμβουλος του πρώτου κατά σειρά συνδυασμού που έλαβε τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης μεταξύ των υποψηφίων του συνδυασμού του, σύμφωνα με την απόφαση επικύρωσης της εκλογής από το αρμόδιο πρωτοδικείο. Η μη αποδοχή του αξιώματος του προέδρου, δεν οδηγεί σε απώλεια της ιδιότητας μέλους του συμβουλίου της κοινότητας.»

β. Η παράγραφος 2 του άρθρου 79 του ν. 3852/2010 καταργείται και οι επόμενες παράγραφοι αναριθμούνται αναλόγως.

γ. Η αναριθμηθείσα παράγραφος 4 του άρθρου 79 του ν. 3852/2010 τροποποιείται ως εξής :

«4. Αν η θέση του Προέδρου του συμβουλίου της κοινότητας κενωθεί λόγω θανάτου ή παραίτησης ή έκπτωσης από το αξίωμα ή εξαιτίας οποιουδήποτε άλλου λόγου, πρόεδρος ορίζεται ο επόμενος κατά σειρά σταυρών προτίμησης σύμβουλος του πρώτου σε εκλογική δύναμη συνδυασμού και αν εξαντληθούν οι σύμβουλοι του πρώτου συνδυασμού, πρόεδρος ορίζεται ο πρώτος σε σταυρούς προτίμησης μεταξύ των συμβούλων του δεύτερου συνδυασμού και ούτω καθεξής.»

δ. Η περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 82 του ν. 3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) εισηγείται για την κατανομή του αναλογούντος στην κοινότητα ποσοστού των κεντρικών αυτοτελών πόρων που προορίζονται για επενδυτικές ανάγκες του δήμου, σύμφωνα με την παράγραφο 4Α του άρθρου 259,»

ε. Η περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 83 του ν. 3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) εισηγείται ποια έργα και δράσεις θα εκτελεστούν στην κοινότητα, από το ποσοστό των κεντρικών αυτοτελών πόρων που προορίζονται για επενδυτικές ανάγκες του δήμου, που της αναλογούν, σύμφωνα με την παράγραφο 4Α του άρθρου 259,»

στ. Η παράγραφος 4 του άρθρου 40 του ν. 3852/2010, όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση της από το άρθρο 63 του ν. 4604/2019 (Α' 50), καταργείται.

11. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 165 του ν. 3852/2010 προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Στην περίπτωση ενός μόνο υποψήφιου για κάποιο από τα αξιώματα του προεδρείου του περιφερειακού συμβουλίου, αυτός είναι ο υποψήφιος που προτείνεται από την παράταξη.»

12. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 160 του ν.3852/2010 προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Η ανωτέρω έγκριση δεν ανακαλείται.»

13. Στο άρθρο 160 του ν.3852/2010 προστίθεται παράγραφος 9, ως εξής:

«Αντιπεριφερειάρχης ή έπαρχος που ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε από την παράταξη του, εκπίπτει αυτοδικαίως από το αξίωμα αυτό».

14. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 59 του ν. 3852/2010 προστίθεται εδάφιο ως εξής :

«Στους δήμους που αναλαμβάνουν τη φιλοξενία του θεσμού "Πολιτιστική Πρωτεύουσα Της Ευρώπης" μπορεί να ορίζεται ένας αντιδήμαρχος, επιπλέον των οριζόμενων σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια, ειδικά για θέματα πολιτισμού και της εν γένει προετοιμασίας της διοργάνωσης και έως το τέλος του έτους της διοργάνωσης του θεσμού.»

15. α. Η παράγραφος 2 του άρθρου 82 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (Α' 114), αντικαθίσταται ως εξής :

«2. Οι αποφάσεις που αφορούν την κυκλοφορία λαμβάνονται από την επιτροπή ποιότητας ζωής του δήμου και υποβάλλονται για έγκριση και εκτελούνται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 52 του ν. 2696/1999 (Α' 57).».

β. Η παράγραφος 3 του άρθρου 82 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (Α' 114), αντικαθίσταται ως εξής :

«3. Οι παραβάτες των αποφάσεων της προηγούμενης παραγράφου τιμωρούνται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ν. 2696/1999.».

16. Η παράγραφος 1 του άρθρου 181 του ν. 3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι περιφερειάρχες, οι αντιπεριφερειάρχες και οι πρόεδροι των περιφερειακών συμβουλίων δικαιούνται αντιμισθίας, η οποία καταβάλλεται από την περιφέρεια. Ο περιφερειακός σύμβουλος των νησιωτικών περιφερειακών ενότητων, εξαιρουμένων εκείνων που ήταν έδρες τέως νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και της περιφερειακής ενότητας νήσων της περιφέρειας Αττικής, στον οποίο ο περιφερειάρχης έχει μεταβιβάσει αρμοδιότητές του δικαιούται αντιμισθίας. Η εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου περιορίζεται σε έναν μόνο περιφερειακό σύμβουλο ανά περιφερειακή ενότητα. Έως δύο (2) από τους περιφερειακούς συμβούλους κάθε περιφέρειας, στους οποίους ο περιφερειάρχης έχει μεταβιβάσει αρμοδιότητες, δικαιούνται αντιμισθίας, ίσης με την αντιμισθία που λαμβάνει ο πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου κατά την παράγραφο 3.».

17. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 11 του ν. 3870/2010 (Α' 138) προστίθεται εδάφιο δεύτερο ως εξής :

«Ειδικά για τις δημοτικές και περιφερειακές εκλογές της 26^{ης} Μαΐου 2019, η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου ορίζεται σε εξήντα (60) ημέρες.».

18. α. Η παράγραφος 1 του άρθρου 64 του ν. 3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το προεδρείο του δημοτικού συμβουλίου εκλέγεται για διετή θητεία το πρώτο και το τρίτο έτος της δημοτικής περιόδου. Την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου του έτους έναρξης της δημοτικής περιόδου και την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου του τρίτου έτους αυτής, το δημοτικό συμβούλιο συνέρχεται προς τούτο, ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του συνδυασμού του εκλεγέντος δημάρχου που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου. Στη συνεδρίαση αυτή προεδρεύει ο σύμβουλος που συγκάλυψε το συμβούλιο, ο οποίος αναθέτει τα καθήκοντα του ειδικού γραμματέα του συμβουλίου σε έναν από τους υπαλλήλους του δήμου. Κατά την πρώτη εφαρμογή της παραγράφου γ' της περίπτωσης 4 του άρθρου 9, η κατά τα προηγούμενα εδάφια σύγκληση του συμβουλίου δύναται να λάβει χώρα την επόμενη Κυριακή από την εγκατάσταση των δημοτικών αρχών.».

β. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 165 του ν. 3852/2010 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«1. Το προεδρείο του περιφερειακού συμβουλίου αναδεικνύεται για διετή θητεία το πρώτο και το τρίτο έτος της περιφερειακής περιόδου. Την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου του έτους έναρξης της περιφερειακής περιόδου, το περιφερειακό συμβούλιο συνέρχεται, προς τούτο, ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του συνδυασμού του εκλεγέντος περιφερειάρχη που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου. Στη συνεδρίαση αυτή προεδρεύει ο σύμβουλος που συγκάλεσε το συμβούλιο, ο οποίος αναθέτει τα καθήκοντα του ειδικού γραμματέα του συμβουλίου σε έναν από τους υπαλλήλους της περιφέρειας. Την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου του τρίτου έτους αυτής, το περιφερειακό συμβούλιο συνέρχεται για την ανάδειξη νέου προεδρείου, ύστερα από πρόσκληση του προέδρου του, ενώ καθήκοντα ειδικού γραμματέα ασκεί ο γραμματέας του περιφερειακού συμβουλίου. Κατά την πρώτη εφαρμογή της παραγράφου γ' της περίπτωσης 4 του άρθρου 9, η κατά τα προηγούμενα εδάφια σύγκληση του συμβουλίου δύναται να λάβει χώρα την επόμενη Κυριακή από την εγκατάσταση των περιφερειακών αρχών.».

19. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 246 του ν. 4555/2018 αντικαθίσταται ως εξής :

«Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται στους δήμους της Περιφέρειας Αττικής.».

Άρθρο 19

Ρυθμίσεις για τη συγκρότηση των διοικητικών συμβουλίων των νομικών προσώπων των ΟΤΑ και των συνδέσμων τους

1. Εφεξής, όπου στις διατάξεις νόμων, προεδρικών διαταγμάτων και λοιπών κανονιστικών πράξεων, προβλέπεται ο ορισμός αιρετών μελών στη διοίκηση των νομικών προσώπων των δήμων και των περιφερειών, αντίστοιχα, καθώς και των συνδέσμων τους, κατά συγκεκριμένη αναλογία, τα τρία πέμπτα των μελών αυτών με τους αναπληρωτές τους προέρχονται από την παράταξη με την οποία εξελέγη ο δήμαρχος ή ο περιφερειάρχης αντίστοιχα, και τα δύο πέμπτα από τις λοιπές παρατάξεις. Ο συνολικός αριθμός των μελών του διοικητικού συμβουλίου των νομικών προσώπων δεν θίγεται.

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 3 του ν. 1069/1980 (Α' 191) αντικαθίσταται ως εξής :

«1. Η ΔΕΥΑ που συνιστάται από ένα (1) μόνο Δήμο διοικείται από ενδεκαμελές Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο ορίζεται από το δημοτικό συμβούλιο με τους αναπληρωτές του και αποτελείται από τον Δήμαρχο ή τον οριζόμενο από αυτόν σύμβουλο ως Πρόεδρο και έξι (6) ακόμη αιρετούς εκπροσώπους του Δήμου, εκ των οποίων οι τέσσερις (4) ανήκουν στην παράταξη του επιτυχόντος συνδυασμού. Εκτός από τους αιρετούς εκπροσώπους του Δήμου, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζονται ακόμη, με τους αναπληρωτές τους, ένα (1) μέλος ως εκπρόσωπος των εργαζομένων στην επιχείρηση, που υποδεικνύεται από την πλέον αντιπροσωπευτική συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων στην επιχείρηση ή εφόσον ελλείπει τέτοια, από το σύνολο των εργαζομένων στην επιχείρηση, τους οποίους ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου συγκαλεί σε γενική συνέλευση για το σκοπό αυτόν, ένα (1) μέλος ως εκπρόσωπος περιβαλλοντικού ή κοινωνικού φορέα της περιοχής, κάτοχος πτυχίου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμου

τίτλου της αλλοδαπής, με αποδεδειγμένη εμπειρία ή γνώσεις συναφείς με το αντικείμενο της επιχείρησης και δύο (2) δημότες ή μόνιμοι κάτοικοι με αποδεδειγμένη εμπειρία ή γνώσεις συναφείς με το αντικείμενο της επιχείρησης. Ο καθορισμός του περιβαλλοντικού ή κοινωνικού φορέα του προηγούμενου εδαφίου και η διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων στο πρόσωπο του προτεινόμενου από αυτόν μέλους, γίνεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Ο Αντιπρόεδρος ορίζεται κατά τη πρώτη συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου με ψηφοφορία μεταξύ των μελών του. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

3. Η παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 1069/1980 (Α' 191) όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Σε περίπτωση συμμετοχής στην επιχείρηση περισσότερων του ενός δήμων, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου προσαυξάνονται ανάλογα, με την υπόδειξη, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, τριών (3) αιρετών εκπροσώπων, με τους αναπληρωτές τους, από κάθε Δημοτικό Συμβούλιο, εκ των οποίων οι δύο (2) ανήκουν στην παράταξη του δημάρχου. Σε περίπτωση που προκύπτει άρτιος συνολικός αριθμός μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, το Δημοτικό Συμβούλιο του δήμου της έδρας της επιχείρησης υποδεικνύει έναν (1) επιπλέον αιρετό εκπρόσωπό του. Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της διαδημοτικής επιχείρησης είναι ο Δήμαρχος της έδρας της επιχείρησης ή ο οριζόμενος από αυτόν σύμβουλος. Ο περιβαλλοντικός ή κοινωνικός φορέας που υποδεικνύει εκπρόσωπό του και ορίζεται από το Δημοτικό Συμβούλιο του δήμου της έδρας της επιχείρησης. Ο αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι ο δήμαρχος του μεγαλύτερου σε πληθυσμό δήμου που συμμετέχει στην επιχείρηση, πλην του δήμου της έδρας της επιχείρησης, ή ο οριζόμενος από αυτόν σύμβουλος.»

4. Τα άρθρα 91 και 106 του ν. 4555/2018 (Α' 133) καταργούνται.

5. Η παράγραφος 3 του άρθρου 156 του ν.4600/2019 (Α' 43) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι κοινωφελείς επιχειρήσεις των καταργούμενων δήμων, από την έναρξη λειτουργίας των συνιστώμενων δήμων και με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 4, για όσο χρόνο διαρκεί ο διαδημοτικός χαρακτήρας των επιχειρήσεων αυτών, διοικούνται από διοικητικό συμβούλιο, που αποτελείται από τον Δήμαρχο της έδρας της επιχείρησης ή τον οριζόμενο από αυτόν σύμβουλο ως Πρόεδρο και τρεις (3) αιρετούς εκπροσώπους, με τους αναπληρωτές τους, από κάθε δημοτικό συμβούλιο εκ των οποίων οι δύο (2) ανήκουν στην παράταξη του δημάρχου. Σε περίπτωση που προκύπτει άρτιος συνολικός αριθμός μελών του διοικητικού συμβουλίου, το δημοτικό συμβούλιο του δήμου της έδρας της επιχείρησης υποδεικνύει έναν (1) επιπλέον αιρετό εκπρόσωπο. Ως μέλη του διοικητικού συμβουλίου, ορίζονται, ακόμη, ένας (1) εκπρόσωπος των εργαζομένων στην επιχείρηση, αν αυτή απασχολεί περισσότερους από είκοσι (20) εργαζόμενους, υποδεικνυόμενος από τη γενική συνέλευση αυτών, ή εφόσον ελλείπει τέτοια, από το σύνολο των εργαζομένων στην επιχείρηση τους οποίους ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου συγκαλεί σε γενική συνέλευση για το σκοπό αυτό, ένας (1) εκπρόσωπος κοινωνικού φορέα της περιοχής κάτοχος πτυχίου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμου τίτλου της αλλοδαπής και δύο (2) δημότες ή μόνιμοι κάτοικοι με αποδεδειγμένη εμπειρία ή γνώσεις συναφείς με το αντικείμενο της επιχείρησης. Τα ανωτέρω μη αιρετά μέλη ορίζονται με τους αναπληρωτές τους από το δημοτικό συμβούλιο του δήμου της έδρας της επιχείρησης. Αντιπρόεδρος

του διοικητικού συμβουλίου είναι ο δήμαρχος του μεγαλύτερου σε πληθυσμό δήμου που συμμετέχει στην επιχείρηση, εκτός από τον δήμο της έδρας της επιχείρησης ή ο οριζόμενος από αυτόν σύμβουλος.».

Άρθρο 20

Συμπαραστάτης του Δημότη και Περιφερειακός Συμπαραστάτης του πολίτη και της επιχείρησης

1. Τα άρθρα 152 έως 174 του ν. 4555/2018 καταργούνται και επαναφέρονται σε ισχύ τα άρθρα 77 και 179 του ν. 3852/2010. Όπου στις διατάξεις του ν. 4555/2018 αναφέρεται Δημοτικός Διαμεσολαβητής ή Περιφερειακός Διαμεσολαβητής, νοείται ο Συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης και ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης του πολίτη και της επιχείρησης, αντίστοιχα.

2. Το πρώτο εδάφιο της πρώτης παραγράφου του άρθρου 77 του ν.3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στους δήμους άνω των είκοσι χιλιάδων (20.000) κατοίκων, καθώς και στους νησιωτικούς δήμους, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, επιλέγεται, κατόπιν προκηρύξεως που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του δήμου, πρόσωπο εγνωσμένου κύρους και εμπειρίας, ως συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης».

3. Το δεύτερο εδάφιο της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 77 του ν.3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης επιλέγεται με απόφαση, η οποία λαμβάνεται με μυστική ψηφοφορία και με πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) των παρόντων μελών του δημοτικού συμβουλίου.».

4. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 179 ν. 3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με μυστική ψηφοφορία και με πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) των παρόντων μελών του, επιλέγεται πολίτης που αποτελεί προσωπικότητας εγνωσμένου κύρους ως Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης.».

5. Η παράγραφος 3 του άρθρου 77 του ν. 3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο συμπαραστάτης δέχεται ενυπόγραφες καταγγελίες άμεσα θιγόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών του δήμου, των νομικών του προσώπων και των επιχειρήσεών του και ασκεί διαμεσολάβηση προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερομένους ως προς τις ενέργειες στις οποίες ο ίδιος προέβη μετά την λήψη της καταγγελίας τους. Ο συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες του δήμου, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να παρέχουν κάθε δυνατή συνδρομή. Κατά την εξέταση καταγγελιών, ο συμπαραστάτης μπορεί να αιτηθεί στοιχεία από το αρχείο των υπηρεσιών του δήμου, υπό την

επιφύλαξη των διατάξεων του π. δ. 28/2015 (Α' 34) για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία. Εφόσον, ύστερα από εξέταση καταγγελίας, προκύψουν φαινόμενα κακοδιοίκησης, ο συμπαραστάτης δύναται να υποβάλλει συστάσεις προς τις υπηρεσίες του δήμου για την αποτροπή επανάληψής τους.».

6. Η παράγραφος 2 του άρθρου 179 του ν. 3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ο συμπαραστάτης δέχεται ενυπόγραφες καταγγελίες άμεσα θιγόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών της περιφέρειας, των νομικών της προσώπων και των επιχειρήσεών της και ασκεί διαμεσολάβηση προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερομένους ως προς τις ενέργειες στις οποίες ο ίδιος πρόβη μετά την λήψη της καταγγελίας τους. Ο συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες της περιφέρειας, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να παρέχουν κάθε δυνατή συνδρομή. Κατά την εξέταση καταγγελιών, ο συμπαραστάτης μπορεί να αιτηθεί και να λάβει στοιχεία από το αρχείο των υπηρεσιών της περιφέρειας, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του π. δ. 28/2015 (Α' 34) για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία. Εφόσον, ύστερα από εξέταση καταγγελίας, προκύψουν φαινόμενα κακοδιοίκησης, ο συμπαραστάτης δύναται να υποβάλλει συστάσεις προς τις υπηρεσίες της περιφέρειας για την αποτροπή επανάληψής τους.».

Άρθρο 21

Τεχνικό Πρόγραμμα δήμων και περιφερειών

1. Η παράγραφος 5 του άρθρου 208 του ν. 3463/2006 (Α' 114) τροποποιείται ως εξής:

«5. Η συζήτηση και η ψήφιση του Τεχνικού Προγράμματος των δήμων πραγματοποιείται σύμφωνα με το σχέδιο της εκτελεστικής επιτροπής και τις τυχόν εναλλακτικές προτάσεις που κατατίθενται από τους επικεφαλής των παρατάξεων. Οι τυχόν εναλλακτικές προτάσεις συνοδεύονται από εισήγηση της αρμόδιας τεχνικής υπηρεσίας του δήμου. Κατά τη σύνταξη των προτάσεων από τις ενδιαφερόμενες παρατάξεις, οι αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου παρέχουν κάθε σχετικό στοιχείο. Η πρόταση που συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του δημοτικού συμβουλίου συνιστά και το εγκεκριμένο Τεχνικό Πρόγραμμα. Αν καμία πρόταση δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του δημοτικού συμβουλίου, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται μεταξύ των δύο πρώτων σε ψήφους προτάσεων και θεωρείται εγκεκριμένη η πρόταση που λάβει τις περισσότερες ψήφους επί των παρόντων.».

2. Το άρθρο 268^Α του ν. 3852/2010 τροποποιείται ως εξής :

«Άρθρο 268^Α Συζήτηση και ψήφιση Τεχνικού Προγράμματος Περιφερειών

Η συζήτηση και η ψήφιση του Τεχνικού Προγράμματος των περιφερειών πραγματοποιείται σύμφωνα με το σχέδιο της εκτελεστικής επιτροπής και τις τυχόν εναλλακτικές προτάσεις που κατατίθενται από τους επικεφαλής των παρατάξεων. Οι τυχόν εναλλακτικές προτάσεις συνοδεύονται από εισήγηση της αρμόδιας τεχνικής υπηρεσίας της περιφέρειας. Κατά τη σύνταξη των προτάσεων από τις ενδιαφερόμενες παρατάξεις, οι αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου παρέχουν κάθε σχετικό στοιχείο. Η

πρόταση που συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του περιφερειακού συμβουλίου συνιστά και το εγκεκριμένο Τεχνικό Πρόγραμμα. Αν καμία πρόταση δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του περιφερειακού συμβουλίου, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται μεταξύ των δύο πρώτων σε ψήφους προτάσεων και θεωρείται εγκεκριμένη η πρόταση που λάβει τις περισσότερες ψήφους επί των παρόντων.».

Άρθρο 22

Έγκριση του επιχειρησιακού προγράμματος

Η συζήτηση και η ψήφιση του επιχειρησιακού προγράμματος των δήμων και των περιφερειών πραγματοποιείται σύμφωνα με το σχέδιο της εκτελεστικής επιτροπής και τις τυχόν εναλλακτικές προτάσεις επιχειρησιακού προγράμματος που κατατίθενται από τους επικεφαλής των παρατάξεων. Οι τυχόν εναλλακτικές προτάσεις συνοδεύονται από εισήγηση των αρμοδίων υπηρεσιών. Κατά τη σύνταξη των προτάσεων από τις ενδιαφερόμενες παρατάξεις, οι αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου παρέχουν κάθε σχετικό στοιχείο. Η πρόταση που συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του συμβουλίου συνιστά και το εγκεκριμένο επιχειρησιακό πρόγραμμα. Αν καμία πρόταση δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του συμβουλίου, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται μεταξύ των δύο πρώτων σε ψήφους προτάσεων και θεωρείται εγκεκριμένη η πρόταση που λάβει τις περισσότερες ψήφους επί των παρόντων.

Άρθρο 23

Έγκριση του προγράμματος διαχείρισης και αξιοποίησης της περιουσίας των δήμων και των περιφερειών

Η συζήτηση και η ψήφιση του ετησίου προγράμματος διαχείρισης και αξιοποίησης της περιουσίας των δήμων και των περιφερειών πραγματοποιείται σύμφωνα με το σχέδιο της οικονομικής επιτροπής και τις τυχόν εναλλακτικές προτάσεις προγράμματος διαχείρισης και αξιοποίησης που κατατίθενται από τους επικεφαλής των παρατάξεων. Οι τυχόν εναλλακτικές προτάσεις συνοδεύονται από εισήγηση των αρμοδίων υπηρεσιών. Κατά τη σύνταξη των προτάσεων από τις ενδιαφερόμενες παρατάξεις, οι αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου παρέχουν κάθε σχετικό στοιχείο. Η πρόταση που συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του συμβουλίου συνιστά και το εγκεκριμένο πρόγραμμα. Αν καμία πρόταση δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του συμβουλίου, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται μεταξύ των δύο πρώτων σε ψήφους προτάσεων και θεωρείται εγκεκριμένη η πρόταση που λάβει τις περισσότερες ψήφους επί των παρόντων.

Άρθρο 24

Ορισμός φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών

Ο κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 65 του ν. 3852/2010 ορισμός φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών πραγματοποιείται σύμφωνα με το σχέδιο της οικονομικής επιτροπής και τις τυχόν εναλλακτικές προτάσεις που κατατίθενται από τους επικεφαλής των παρατάξεων. Οι τυχόν εναλλακτικές προτάσεις συνοδεύονται από εισήγηση της οικονομικής υπηρεσίας. Κατά τη σύνταξη των προτάσεων από τις ενδιαφερόμενες παρατάξεις, οι αρμόδιες

υπηρεσίες του δήμου παρέχουν κάθε σχετικό στοιχείο. Ως εγκεκριμένη θεωρείται η πρόταση που συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του δημοτικού συμβουλίου. Αν καμία πρόταση δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του συμβουλίου, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται μεταξύ των δύο πρώτων σε ψήφους προτάσεων και θεωρείται εγκεκριμένη η πρόταση που λάβει τις περισσότερες ψήφους επί των παρόντων.

Άρθρο 25

Ρύθμιση θεμάτων ψήφισης προϋπολογισμού ΟΤΑ α' και β' βαθμού

1. α. Το πρώτο εδάφιο τη παραγράφου 8 του άρθρου 77 του ν. 4172/2013 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Η συζήτηση και η ψήφιση του προϋπολογισμού διεξάγεται επί της εισήγησης της οικονομικής επιτροπής και επί των εναλλακτικών προτάσεων των παρατάξεων που τυχόν υποβλήθηκαν. Έγκυρες θεωρούνται οι ψήφοι υπέρ συγκεκριμένης πρότασης, είτε υπέρ της κατατεθείσας από την οικονομική επιτροπή είτε υπέρ εναλλακτικών προτάσεων, που κατατίθενται σύμφωνα με την παράγραφο 9.»

β. Η παράγραφος 9 του άρθρου 77 του ν. 4172/2013 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Εναλλακτικές προτάσεις προϋπολογισμού κατατίθενται είτε στην οικονομική επιτροπή κατά το στάδιο σύνταξης του σχεδίου του προϋπολογισμού, είτε στο δημοτικό συμβούλιο κατά την πρώτη συζήτηση και ψήφιση του προϋπολογισμού. Οι εναλλακτικές προτάσεις συνοδεύονται από αιτιολογική έκθεση και εισήγηση της οικονομικής υπηρεσίας του δήμου, συζητούνται διακριτά και τίθενται σε ψηφοφορία κατά την ίδια συνεδρίαση που συζητείται το σχέδιο που έχει υποβληθεί από την οικονομική επιτροπή. Σε περίπτωση που τροποποιούν κωδικούς αριθμούς εσόδων και δαπανών, θα πρέπει να διασφαλίζεται πάντοτε η ισοσκελίση τουλάχιστον του προϋπολογισμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Κατά τη σύνταξη των προτάσεων από τις ενδιαφερόμενες παρατάξεις, οι αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου παρέχουν κάθε σχετικό στοιχείο. Η πρόταση που συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του δημοτικού συμβουλίου συνιστά τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό. Αν καμία πρόταση δεν συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του δημοτικού συμβουλίου, τότε η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται μεταξύ των δύο πρώτων σε ψήφους προτάσεων και θεωρείται εγκεκριμένη η πρόταση που λάβει τις περισσότερες ψήφους επί των παρόντων.»

2. α. Το πρώτο εδάφιο τη παραγράφου 5 του άρθρου 78 του ν. 4172/2013 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η συζήτηση και η ψήφιση του προϋπολογισμού διεξάγεται επί της εισήγησης της οικονομικής επιτροπής και επί των εναλλακτικών προτάσεων των παρατάξεων που τυχόν υποβλήθηκαν. Έγκυρες θεωρούνται οι ψήφοι υπέρ συγκεκριμένης πρότασης, είτε υπέρ της κατατεθείσας από την Οικονομική Επιτροπή είτε υπέρ εναλλακτικών προτάσεων που κατατίθενται σύμφωνα με την παράγραφο 6.»

β. Η παράγραφος 6 του άρθρου 78 του ν. 4172/2013 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Εναλλακτικές προτάσεις προϋπολογισμού κατατίθενται είτε στην οικονομική επιτροπή κατά το στάδιο σύνταξης του σχεδίου του προϋπολογισμού, είτε στο περιφερειακό συμβούλιο κατά την πρώτη συζήτηση και ψήφιση του προϋπολογισμού. Οι εναλλακτικές προτάσεις συνοδεύονται από αιτιολογική έκθεση και εισήγηση της οικονομικής υπηρεσίας της περιφέρειας, συζητούνται διακριτά και τίθενται σε ψηφοφορία κατά την ίδια συνεδρίαση που συζητείται το σχέδιο που έχει υποβληθεί από την οικονομική επιτροπή. Σε περίπτωση που τροποποιούν κωδικούς αριθμούς εσόδων και δαπανών, θα πρέπει να διασφαλίζεται πάντοτε η ισοσκελίση τουλάχιστον του προϋπολογισμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Κατά τη σύνταξη των προτάσεων από τις ενδιαφερόμενες παρατάξεις, οι αρμόδιες υπηρεσίες της περιφέρειας παρέχουν κάθε σχετικό στοιχείο. Η πρόταση που συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του δημοτικού συμβουλίου συνιστά τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό. Αν καμία πρόταση δεν συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του περιφερειακού συμβουλίου, τότε η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται μεταξύ των δύο πρώτων σε ψήφους προτάσεων και θεωρείται εγκεκριμένη η πρόταση που λάβει τις περισσότερες ψήφους επί των παρόντων.»

Άρθρο 26

1. Η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 6 του π. δ. 99/2017 (Α' 141) ως προς το πιστοποιητικό πυρασφάλειας της περίπτωσης α' της ανωτέρω διάταξης, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως τις 31.12.2019 για τις εξής περιπτώσεις:

α) για τα κτίρια παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών με ημερομηνία αίτησης έκδοσης οικοδομικής άδειας μετά τις 17.2.1989, καθώς και για τα κτίρια, τα οποία διαθέτουν οποιοδήποτε νομιμοποιητικό έγγραφο ανέγερσης μετά την ανωτέρω ημερομηνία και για τα οποία απαιτείται αλλαγή της χρήσης τους μερικά ή ολικά, προκειμένου να ενταχθούν στην κατηγορία «Ε' – Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια» του άρθρου 4 του Κεφαλαίου Α' και του άρθρου 5 του Κεφαλαίου Β' του π.δ. 41/2018 (Α' 80) ή και προσθήκη δόμησης λειτουργικά εξαρτημένη, σύμφωνα με την παράγραφο 2.1.γ του άρθρου 2 του Κεφαλαίου Α' και στον πίνακα 1 του π.δ. 41/2018,

β) για τα κτίρια παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών με ημερομηνία αίτησης για έκδοση οικοδομικής άδειας πριν τις 17.2.1989, καθώς και για τα κτίρια, τα οποία διαθέτουν οποιοδήποτε νομιμοποιητικό έγγραφο ανέγερσης πριν από την ανωτέρω ημερομηνία και για τα οποία απαιτείται αλλαγή της χρήσης τους συνολικά, προκειμένου να ενταχθούν στην κατηγορία «Ε'–Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια» του άρθρου 4 του Κεφαλαίου Α' και του άρθρου 5 του Κεφαλαίου Β' του π.δ. 41/ 2018 ή και προσθήκη δόμησης λειτουργικά εξαρτημένη, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2.1.δ του άρθρου 2 του Κεφαλαίου Α' και στον πίνακα 1 του π.δ. 41/2018.

2. Η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 6 του π.δ. 99/ 2017, ως προς τα δικαιολογητικά της περίπτωσης β' και ως προς την απόφαση παραχώρησης των χώρων ή το παραχωρητήριο της περίπτωσης γ', παρατείνεται, από τη λήξη της έως τις 31.12.2019.

3. Σε περίπτωση μη προσκόμισης του πιστοποιητικού πυρασφάλειας, της οικοδομικής άδειας ή άλλου πιστοποιητικού ή βεβαίωσης νομιμοποίησης του κτιρίου ή της απόφασης παραχώρησης ή

παραχωρητηρίου μέσα στην αποκλειστική προθεσμία των παραγράφων 1 και 2, η άδεια που εκδόθηκε, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 6 του π.δ. 99/2017, ανακαλείται.

4. Η προθεσμία των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 6 του π.δ. 99/2017 (Α' 141) ως προς τη συμμόρφωση των σταθμών στις διατάξεις των στοιχείων Β1, Β2, Β3, Β5, Γ1 και Ζ του άρθρου 4 του π.δ.99/2017, παρατείνεται από τη λήξη της έως τις 31.12.2019. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των σταθμών στις ως άνω διατάξεις, μέσα στην ανωτέρω αποκλειστική προθεσμία, η άδειά τους ανακαλείται.

Άρθρο 27 **Ειδικός Σύμβουλος Πολιτικής Προστασίας**

1. Σε κάθε περιφέρεια συνιστάται μία θέση Ειδικού Συμβούλου Πολιτικής Προστασίας, για την υποβοήθηση του περιφερειάρχη σε θέματα πολιτικής προστασίας. Οι ανωτέρω προσλαμβάνονται με σύμβαση-εργασίας ιδιωτικού-δικαίου-ορισμένου-χρόνου, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τη θητεία της περιφερειακής περιόδου εντός της οποίας προσλήφθηκαν και διέπονται αποκλειστικά από τις διατάξεις των επόμενων παραγράφων.

2. Οι Ειδικοί Σύμβουλοι Πολιτικής Προστασίας παρέχουν συμβουλές και διατυπώνουν εξειδικευμένες γνώμες, γραπτά ή προφορικά στο αντικείμενο αρμοδιοτήτων πολιτικής προστασίας της Περιφέρειας. Το συμβουλευτικό τους έργο απευθύνεται προς τον περιφερειάρχη, το περιφερειακό Συμβούλιο και τις επιτροπές της περιφέρειας ή του Υπουργείου Εσωτερικών, ανάλογα με τις αρμοδιότητές τους. Παρέχουν υπηρεσίες, μέσα στον κύκλο των γνώσεων τους, ίδια δε για τις διαδικασίες και τις επιχειρησιακές δράσεις που αποσκοπούν στην προστασία της ζωής, υγείας και περιουσίας των πολιτών, των υποδομών και υπηρεσιών ζωτικής σημασίας, καθώς και στη μείωση του κινδύνου καταστροφών, που προκαλούν καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Για την πραγμάτωση του έργου τους, εκπονούν μελέτες, συντάσσουν εκθέσεις, υποβάλλουν προτάσεις και εισηγήσεις και επεξεργάζονται και παρουσιάζουν στοιχεία απαραίτητα για την υλοποίηση πολιτικών πολιτικής προστασίας.

3. Για την πλήρωση των θέσεων της παραγράφου 1 απαιτούνται:

α. τα γενικά προσόντα διορισμού που προβλέπονται για το μόνιμο προσωπικό του Δημοσίου,

β. πτυχίο ή δίπλωμα Ανώτατης Εκπαίδευσης της ημεδαπής ή ισότιμο πτυχίο ή δίπλωμα της αλλοδαπής,

γ. ειδίκευση σε επιστημονικό ή επαγγελματικό τομέα αρμοδιοτήτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που αποδεικνύεται με αξιολογη επιστημονική ενασχόληση (δημοσιεύσεις, συμμετοχή σε συνέδρια, ομάδες εργασίας κ.λπ.) ή αξιολογη επαγγελματική απασχόληση ή επαρκείς γνώσεις και σημαντική εμπειρία σε θέματα πολιτικής προστασίας. Επίσης, η ειδίκευση αυτή μπορεί να αποδεικνύεται και από την ιδιότητα των προσλαμβανομένων ως επαγγελματιών ειδικής εμπειρίας ή από την άσκηση καθηκόντων πολιτικής προστασίας σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.

4. Η πλήρωση των θέσεων Ειδικών Συμβούλων της παραγράφου 1, ενεργείται με δημόσια γνωστοποίηση διά του τύπου, από τον περιφερειάρχη, ο οποίος και προσλαμβάνει με απόφασή του τα πρόσωπα που είναι, κατά την κρίση του, κατάλληλα. Η απόφαση αυτή, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζει τις δραστηριότητες και τα ειδικότερα καθήκοντα με τα οποία θα απασχοληθεί ο προσλαμβανόμενος. Η πρόσληψη ολοκληρώνεται με την υπογραφή, από τον προσλαμβανόμενο, ειδικής σύμβασης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, από την οποία και συνάγεται η εργασιακή σχέση με την περιφέρεια και αρχίζει η υποχρέωση του προσλαμβανόμενου για παροχή υπηρεσιών. Οι υπάλληλοι της κατηγορίας της παραγράφου 1 διορίζονται και απολύονται με απόφαση του περιφερειάρχη. Παύουν να ασκούν τα καθήκοντά τους και απολύονται, αυτοδικαίως, αμέσως μόλις ο περιφερειάρχης που τους προσέλαβε, παύσει να ασκεί, για οποιονδήποτε λόγο, τα καθήκοντά του. Οι αποδοχές των Ειδικών Συμβούλων Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται από τα οριζόμενα στην παράγραφο 8 του άρθρου 9 του ν. 4354/2015 (Α' 176).

~~5. Κατά τα λοιπά, ισχύουν αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 243 του ν. 3852/2010 (Α' 87), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 214 του ν. 4555/2018 (Α' 133).~~

Άρθρο 28

1. Το άρθρο 3 της αριθ. ΔΙΠΑΑΔ/Φ.ΕΠ.1/570/οικ.3824/3.2.2017 (Β' 272) υπουργικής απόφασης αντικαθίσταται ως εξής: «Οι υποψήφιοι για τις ανωτέρω ειδικές κατηγορίες θέσεων θα πρέπει να κατέχουν την ιδιότητά τους, όπως αυτή αποδεικνύεται από τα απαιτούμενα ως άνω δικαιολογητικά, κατά τον χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων για την πρόσληψη».

2. Οι διατάξεις του άρθρου 3 της αρ. ΔΙΠΑΑΔ/Φ.ΕΠ.1/570/οικ.3824/3.2.2017 υπουργικής απόφασης, όπως αντικαταστάθηκε με τις διατάξεις της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, ισχύουν και για όσες προκηρύξεις έχουν εκδοθεί οριστικοί πίνακες διοριστέων και εκκρεμεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ο διορισμός τους.

3. Κατ' εξαίρεση, η προθεσμία κατάθεσης δικαιολογητικών διορισμού για τις περιπτώσεις της παραγράφου 2, παρατείνεται έως 30/8/2019.

Άρθρο 29

Ρύθμιση θεμάτων προσωπικού ειδικών θέσεων

δήμων και περιφερειών

1. α. Η παράγραφος 1 του άρθρου 161 του ν. 3584/2007 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Δήμοι με πληθυσμό πάνω από δέκα χιλιάδες (10.000) κατοίκους και Δήμοι που είναι πρωτεύουσες νομών ως και Σύνδεσμοι Δήμων, Δήμων και Κοινοτήτων ή Κοινοτήτων με συνολικό πληθυσμό των μελών τους πάνω από τριακόσιες χιλιάδες (300.000) κατοίκους, εφόσον έχουν ανάλογη οικονομική δυνατότητα, μπορούν με τον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας τους να συνιστούν θέση μετακλητού Γενικού Γραμματέα. Δήμοι που συνέστησαν θέση μετακλητού Γενικού Γραμματέα βάσει του προηγούμενου εδαφίου, μπορούν να διατηρήσουν τη θέση αυτή ανεξαρτήτως

πληθυσμιακού μεγέθους. Κατά την πρώτη θητεία των δημοτικών αρχών στους δήμους που συστάθηκαν με το άρθρο 154 παρ. 1 του ν. 4600/2019 (Α' 43) μπορεί να διορισθεί Γενικός Γραμματέας, χωρίς να απαιτείται η πλήρωση του πληθυσμιακού κριτηρίου που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο, ακόμα και αν δεν προβλέπεται θέση στον Μεταβατικό Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας.».

β. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 161 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3584/2007 (Α' 143), προστίθεται εδάφιο, ως εξής :

«Η απόφαση του αρμοδίου για το διορισμό του Γενικού Γραμματέα οργάνου ισχύει από την υπογραφή της, για όλες τις συνέπειες.».

2. α. Η παράγραφος 5 του άρθρου 163 του ν.3584/2007, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η πλήρωση των θέσεων Ειδικών Συμβούλων, Ειδικών Συνεργατών και Επιστημονικών

Συνεργατών μπορεί να γίνει και με απόσπαση υπαλλήλων του δημοσίου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται με τις διατάξεις του ν.1256/1982, συμπεριλαμβανομένων και των ΟΤΑ α' και β' βαθμού. Η διάρκεια της απόσπασης είναι ίση με τη διάρκεια της θητείας του Δημάρχου ή του Προέδρου του Συνδέσμου για την επικουρία του οποίου έχουν προσληφθεί. Η απόσπαση διενεργείται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του αρμοδίου κατά περίπτωση Υπουργού, και εκδίδεται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου υπαλλήλου και γνώμη του αρμοδίου προς διορισμό οργάνου του φορέα προέλευσης, καθώς και γνώμη του αρμοδίου διοικητικού συμβουλίου ή του αρμοδίου διοικητή, όπου αυτό υπάρχει. Η κατά τα προηγούμενα εδάφια απόσπαση δύναται να παραταθεί και μετά την εγκατάσταση νέων δημοτικών αρχών, εφόσον ο νέος δήμαρχος ή πρόεδρος του συνδέσμου δηλώσει τη συγκατάθεσή του για τη διατήρηση των αποσπασμένων, εντός της προθεσμίας της παραγράφου 9. Για την παράταση της απόσπασης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από το Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο του Συνδέσμου. Η μισθοδοσία των ανωτέρω υπαλλήλων καταβάλλεται από την υπηρεσία υποδοχής. Οι αποσπασμένοι κατά το χρόνο απόσπασής τους εξακολουθούν να υπάγονται στους φορείς ασφάλισης στους οποίους είναι ασφαλισμένοι. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου καταλαμβάνουν και το ήδη υπηρετούν προσωπικό σε θέσεις Ειδικών Συμβούλων, Ειδικών Συνεργατών ή Επιστημονικών Συνεργατών των Ο.Τ.Α..».

β. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 9 του άρθρου 163 του ν. 3584/2007, αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Η σύμβαση εργασίας των Ειδικών Συμβούλων, των Επιστημονικών Συνεργατών και των Ειδικών Συνεργατών λύεται με το θάνατο, την έκπτωση, την παραιτήση και την καταγγελία της, ή την πάροδο πέντε (5) ημερών από την αποχώρηση του δημάρχου ή του προέδρου του Συνδέσμου, εφόσον οι αντικαταστάτες τους δεν εκδηλώσουν με πράξη τους τη συγκατάθεση τους για τη διατήρησή τους.».

3. α. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 242 του ν. 3852/2010 προστίθεται εδάφιο, ως εξής :

«Η απόφαση του αρμοδίου για το διορισμό του Εκτελεστικού Γραμματέα οργάνου ισχύει από την υπογραφή της, για όλες τις συνέπειες.».

β. Η παράγραφος 4 του άρθρου 243 του ν. 3852/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για την πλήρωση των θέσεων της παραγράφου 1 απαιτούνται:

α. τα γενικά προσόντα διορισμού που προβλέπονται για το μόνιμο προσωπικό του Δημοσίου και

β. πτυχίο ή δίπλωμα Ανώτατης Εκπαίδευσης της ημεδαπής ή ισότιμο πτυχίο ή δίπλωμα της αλλοδαπής, σχετιζόμενα με το αντικείμενο της απασχόλησής τους ή

γ. ειδίκευση σε επαγγελματικό τομέα αρμοδιοτήτων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, που αποδεικνύεται με αξιόλογη επαγγελματική απασχόληση ή επαρκείς γνώσεις και σημαντική εμπειρία, ανάλογη με τα αντικείμενα στα οποία θα απασχοληθούν. Επίσης, η ειδίκευση ή η εμπειρία μπορεί να αποδεικνύεται και από την ιδιότητα των προσλαμβανομένων ως επαγγελματιών ειδικής εμπειρίας ή από την ιδιότητα τους ως πρώην-αιρετών της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Για τους Επιστημονικούς Συνεργάτες, απαιτείται επιπλέον και διδακτορικό δίπλωμα ή τίτλος μεταπτυχιακών σπουδών Σχολής Ανώτατης Εκπαίδευσης της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή αξιόλογες ειδικές μελέτες, σχετιζόμενα με το αντικείμενο της απασχόλησής τους. Για τους ειδικούς συνεργάτες της περίπτωσης γ' απαιτείται τουλάχιστον απολυτήριος τίτλος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.».

β. Η παράγραφος 6 του άρθρου 243 του ν. 3852/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Η πλήρωση των θέσεων Ειδικών Συμβούλων, Ειδικών Συνεργατών ή Επιστημονικών Συνεργατών μπορεί να γίνει και με απόσπαση υπαλλήλων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται με τις διατάξεις του ν. 1256/1982, συμπεριλαμβανομένων και των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού. Η διάρκεια της απόσπασης είναι ίση με τη διάρκεια της θητείας του περιφερειάρχη ή του αντιπεριφερειάρχη, για την επικουρία του οποίου έχουν προσληφθεί. Η απόσπαση διενεργείται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του αρμοδίου, κατά περίπτωση, Υπουργού, η οποία εκδίδεται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου υπαλλήλου, γνώμη του αρμοδίου προς διορισμό οργάνου του φορέα προέλευσης, καθώς και γνώμη του αρμοδίου διοικητικού συμβουλίου ή του αρμοδίου διοικητή, όπου αυτό υπάρχει. Η κατά τα προηγούμενα εδάφια απόσπαση δύναται να παραταθεί και μετά την εγκατάσταση νέων δημοτικών αρχών, εφόσον ο νέος δήμαρχος ή πρόεδρος του συνδέσμου δηλώσει τη συγκατάθεσή του για τη διατήρηση των αποσπασμένων, εντός της προθεσμίας της παραγράφου 9. Για την παράταση της απόσπασης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από τον Περιφερειάρχη ή τον Αντιπεριφερειάρχη. Η μισθοδοσία των αποσπώμενων υπαλλήλων καταβάλλεται από την υπηρεσία υποδοχής. Οι αποσπασμένοι, κατά το χρόνο της απόσπασής τους, εξακολουθούν να υπάγονται στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, στους οποίους είναι ασφαλισμένοι. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου καταλαμβάνουν και το ήδη υπηρετούν με απόσπαση προσωπικό σε θέσεις Ειδικών Συμβούλων, Ειδικών Συνεργατών ή Επιστημονικών Συνεργατών των περιφερειών.».

γ. Η παράγραφος 9 του άρθρου 243 του ν. 3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής :

«9. Η σύμβαση εργασίας των Ειδικών Συμβούλων, των Επιστημονικών Συνεργατών και των Ειδικών Συνεργατών λύεται με το θάνατο, την έκπτωση, την παραίτηση και την καταγγελία της ή την πάροδο πέντε (5) ημερών από την αποχώρηση του περιφερειάρχη ή του αντιπεριφερειάρχη για την επικουρία του οποίου προσλήφθηκαν, εφόσον οι αντικαταστάτες τους δεν εκδηλώσουν με πράξη τους τη συγκατάθεση για τη διατήρησή τους.».

4. Στο άρθρο 8 του ν. 4549/2018 (Α' 105) προστίθεται παράγραφος 6, ως εξής :

«6. Στο Φορέα συνιστώνται τρεις (3) θέσεις ειδικών συμβούλων ή επιστημονικών ή ειδικών συνεργατών για την υποστήριξη του έργου του Προέδρου. Η πρόσληψη στις θέσεις του προηγούμενου εδαφίου γίνεται με απόφαση του Προέδρου ο οποίος και προσλαμβάνει τα πρόσωπα που είναι, κατά την κρίση του, κατάλληλα. Το προσλαμβανόμενο προσωπικό αποχωρεί αυτοδικαίως ταυτόχρονα με την, για οποιαδήποτε λόγο, αποχώρηση του Προέδρου που το προσέλαβε, χωρίς άλλη διαδικασία. Η δαπάνη μισθοδοσίας βαρύνει τον Φορέα. Κατά τα λοιπά ισχύουν αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 163 του ν. 3584/2007.».

Άρθρο 30

Το άρθρο 2 του π.δ. 497/1991 (Α' 180) αντικαθίσταται ως εξής :

«Άρθρο 2 Στοιχεία Δημοτολογίου

Στο δημοτολόγιο αναγράφονται ο αριθμός της οικογενειακής μερίδας, ο αύξων αριθμός εγγραφής κάθε μέλους στην οικογενειακή μερίδα, η χρονολογία εγγραφής, το επώνυμο, το κύριο όνομα, το όνομα του πατέρα, το όνομα της μητέρας, η χρονολογία γέννησης, η κατοικία, το θρήσκευμα, ο τρόπος και η χρονολογία κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας και της ιδιότητας του δημότη, το έτος και ο τρόπος εγγραφής στα μητρώα αρρένων, η χρονολογία διαγραφής και η αιτιολογία αυτής, ο αριθμός μητρώου κοινωνικής ασφάλισης (ΑΜΚΑ) και κάθε άλλο σχετικό στοιχείο που προβλέπει ο τύπος των φύλλων του δημοτολογίου. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζονται οι αναγκαίες τεχνικές προσαρμογές του πληροφοριακού συστήματος του άρθρου 115 του ν. 4483/2017 (Α' 107), ο τύπος και το περιεχόμενο των εκδιδόμενων πιστοποιητικών και βεβαιώσεων, καθώς και ο χρόνος έναρξης εφαρμογής της παρούσας ρύθμισης.».

Άρθρο 31

Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 86 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007), όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η διεξαγωγή των δομημένων συνεντεύξεων των προϊσταμένων της παρούσας παραγράφου διεξάγεται από το Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων (Σ.Ε.Π.) του άρθρου 248 του ν. 3852/2010 (Α' 87)».